

[Breckmann]

at drages med i det daglige. Målet for den nuværende regering er, at der om 20 år ingen lønforskel er mellem sorte og hvide.

Vi kan også påpege, at 72 pct. af de erhvervsaktive i Sydafrika er ude i lønnet arbejde, sammenlignet med kun 20 pct. som gennemsnit i resten af Afrika.

De venstreorienterede her i salen og i Norden som helhed vil jeg spørge: hvilket land i Afrika – ikke i Europa selvfølgelig – skal Sydafrika bruge som eksempel til sin demokratiske efterfølgelse? Kun 50 pct. af Afrikas lande har flertalsstyre, og det betyder i den sammenhæng, at det er den største stamme, der hensynsløst regerer over de mindre. Og det har intet med demokrati at gøre.

Nordens kæledægge i Afrika, Julius Nyerere, er af et respektabelt norsk forretningsblad blevet kaldt verdens flinkeste tigger. Han og hans Tanzania er i hvert fald ikke et eksempel til efterfølgelse for Sydafrika. Tanzania er mellem verdens 15 fattigste lande til trods for 20 år med hr. Albrechtsens socialisme.

Sydafrikas sorte har mere brug for flertalsudvikling end illusionen om flertalsstyre, har Herb Parker, den amerikanske negerleder, udtalt.

Vi beklager, at kun 30 af verdens 150 lande har demokrati i vor forstand. Afrika kender kun til etpartisystemer og diktaturer. Afrika har haft over 60 blodige statskup og efterfølgende kaos siden krigen. Vi må erkende, at demokrati i Sydafrika er en om end nødvendig så dog langsommelig oplysnings-, uddannelses- og udviklingsproces. Og desværre har boerne i Johannesburg haft en alt for sen start.

Vor holdning må ikke opmuntre til vold. Vi må arbejde således politisk, at vi hjælper de fredelige sorte henimod bedre og mere demokratiske forhold i Sydafrika, og det gør vi kun ved at hjælpe den sydafrikanske økonomi og ikke ved at straffe den.

Jeg skal slutte med at sige, at erfaringerne fra boykot og sanktioner mod små som store lande burde stille os skeptiske over for forslag som de foreliggende. Dette er en meget selektiv straffehandling imod dette ene land, hvis hidtidige styre vi som demokrater ikke kan bifalde. Der er i verden ingen ende på den elendighed desværre, også politisk forårsaget, der kan og bør afhjælpes med konstruktive tiltag også her i Norden. Jeg savner

bevismateriale for de positive resultater, som diverse forslagsstillere her i dag forventer skal komme ud af disse sanktioner, bortset fra deres egen værdi som en påmindelse for den sydafrikanske regering.

Politisk forstår jeg dog langt bedst regeringens forslag. Jeg er hverken her, på Færøerne eller i fællesnordisk sammenhæng overbevist om, at sanktioner kan forbedre de sortes kår sammenlignet med de positive resultater, som den sydafrikanske regering i internationalt samarbejde og i kraft af en blomstrende kapitalistisk økonomi kan opvise som enestående i et ellers nedstemmende afrikansk billede. Vi bør støtte Sydafrika i alle dets positive faser i stedet for at straffe landet.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg vil takke for de mange indlæg, der har demonstreret den brede enighed, der jo eksisterer her i folketinget i bedømmelsen og for dømmelsen af det sydafrikanske apartheidsystem. Jeg vil straks sige, at takken ikke omfatter ordføreren for forespørgerne, hr. Riishøj, for hr. Riishøj talte jo om, at jeg i min redegørelse havde demonstreret uklare holdninger; hr. Riishøj savnede utvetydig afstandtagen, og han talte om dobbelthed. Men jeg har altså efterhånden opgivet hr. Riishøj, ganske som jeg for længst har opgivet hr. Albrechtsen. Når hr. Riishøj ikke hører, hvad han vil høre, lader han fantasien spille, og så er en seriøs debat jo desværre umulig.

Men det væsentlige er, at debatten har vist, at der er bred enighed om de grundlæggende holdninger, vi her i folketinget har til apartheidsystemet.

Så stillede hr. Riishøj mig et par konkrete spørgsmål. Hr. Riishøj spurgte i forbindelse med USAs rolle i forhandlingerne om Nambiaproblemet, om USAs engagement er sikkerhedsfremmende, og det vil jeg sige klart ja til; det fremgik i øvrigt også af min redegørelse, at regeringen vurderer situationen sådan. Når hr. Riishøj så taler om, at USA bare søger at gennemtvinge sine egne løsninger på sydafrikanske præmisser, og i øvrigt vender tilbage til USA hele tiden, er det vel bare et udtryk for den USA-fiksering, der kendetegner hr. Riishøjs debat. Nu er det jo Sydafrika, vi diskuterer her, det er ikke USA, så igen er det et punkt, hvor jeg har vanskeligt ved at tage hr. Riishøj alvorligt.